Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширамиз

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ | № 16 (4475). | ШАНБА ; 22 январь, 1972 йил, ; Баҳоси 2 тийин

МЕТРОПОЛИТЕН ҚУРИЛИШИ ЗАРБДОРЛАРИ

Тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида Тошкент метроси қурилишида катта ҳажмда капитал маблағ ўзлаштирилади. Шу кунларда республикамизнинг ана шу зарбдор объекти қурилишида иштирок этиш ҳохишини билдирган юзлаб бинокорлар Тошкентга келишяпти.

Проходкачи Фёдор Васильевич Новиков (юқоридан 1-расм) ана шундай ватанпарварларнинг бири. У Тошкент метроси қурилиши бошланиши ҳақидаги хабарни эшитиши билан бу ерга келди. Қурилишда ўз касби билан ишлаб, тоннеллар очишда иштирок этаяпти. Зоя Ивановна Шишкина (2-расм) кран машинисти. Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган бинокор Иван Николаевич Марунин (3-расм) республикамиздаги жуда кўп йирик-йирик объектлар қурилишларида иштирок этган Ҳозир у метро қурилишида қатнашмоқда. Топшириқни доим зиёдаси билан адо этаяпти. Пастдаги расмда «Главтоннелстрой» 3-участкасининг бошлиғи Юрий Евгеньевич Гинкинни кўриб турибсиз. У раҳбарлик қилаётган участка коллективи метро қурилишида жонбозлик кўрсатмоқда.

Н. Меламед чизган расмлар.

ЛЕНИНИЗМ ҒОЯЛАРИНИНГ ИЖОДИЙ КУЧИ

Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида партиямиз раҳбарлик роли ва жавобгарлигининг ортиб бораётганлиги туфайли унинг марксча-ленинча назария билан ғоявий қуролланишининг аҳамияти тобора ўсади. Миллионлар меҳнати ва курашининг программаси бўлиб қолган КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари ўз фаолиятида революцион назария билан революцион практикани узвий равишда бирга қўшиб олиб борувчи ижодий марксизм партияси бўлмиш КПСС нинг асосий хислатларини тўла-тўкис ифодалаб беради.

Совет кишилари съезд материалларини ўрганиб, партия сиёсатининг кучи ва ҳаётийлигини чуқур англаб олмоқдалар. Бу сиёсат мустаҳкам илмий пойдеворга таянганлиги сабабли советлар мамлакатининг комил ишонч билан олға ҳаракат қилиб боришини таъминлайди. Ленинизм партиянинг революцион тарзда ўзгартирувчилик фаолиятида мустаҳкам ғоявий пойдевор ва раҳнамо бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади.

Партия, улуғ Ленин таълимотига амал қилиб ва бу таълимотни доим бойитиб, ижтимоий тараққиётнинг ҳодисалари, фактлари, тенденцияларини назарий жиҳатдан чуқур билиб олади ва тўғри сиёсий йўлни ишлаб чиқади. Ўртоқ Л. И. Брежнев Марказий Комитетнинг КПСС XXIV съездига ҳисобот докладида бундай деган эди: «Партия В. И. Ленининг ғоявий меросига мурожаат қилар экан, Ленин фикрлари, ленинча методология асосида коммунистик қурилишнинг актуал проблемаларини ҳал этишни ўзининг энг муҳим вазифаси, деб билади».

Ижодиёт, воқеликка илмий ёндошишнинг ёрқин намунаси бўлган съезд ҳужжатлари ленинча методологияга асосланган. Бу ҳужжатларда қурилишимиз ҳозирги босқичининг хусусиятлари, ривож топган социалистик жамиятни янада такомиллаштириш ва коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришнинг туб масалалари, жаҳон социалистик системасини ва халқаро коммунистик ҳаракатни ривожлантириш ҳамда жипслаштириш масалалари, тинчлик, демократия учун, халқларнинг миллий мустақиллиги ва социал тараққиёт учун кураш истиқболлари ҳар томонлама кўрсатиб берилди. КПСС Марказий Комитетининг 1971 йил ноябрь пленуми таъкидлаб ўтганидек, мамлакат ичкарисидаги ва жаҳон миқёсидаги воқеаларнинг бориши съезднинг илмий башорати ва хулосалари тамомила тўғри эканлигини тасдиқлайди.

Ленинча методология асосида коммунистик қурилишнинг актуал проблемаларини тобора ишлаб чиқиш учун назарий тафаккурни бутун чоралар билан ривожлантириш талаб этилади. Бунда гап янги социал ҳодисаларни ўз вақтида таҳлил этиш ва умумлаштириш, ижтимоий ҳаётимизда, совет кишиларининг маънавий дунёсида, экономика, фан ва техника соҳасида рўй бераётган жараёнларнинг моҳиятини очиб бериш тўғрисида бораётир. Жумладан, социалистик ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш ва унинг халқ фаровонлигини юксалтиришдан иборат олий мақсадини амалга ошириш манфаатларини кўзлаб, социализм иқтисодий қонунларини чуқурроқ таҳлил этиш ва бу қонунлардан самарали фойдаланиш учун, халқ хўжалигини планли бошқариш механизмини такомиллаштиришнинг илмий асосларини ишлаб чиқиш, социал-иқтисодий прогноз қилиш, фан-техника революцияси ютуқларини социализмнинг афзалликлари билан узвий равишда қўшиб олиб бориш методларини ишлаб чиқиш учун ҳали кўп иш қилиш керак. Илмий тафаккуримиз ҳозирги кунда янгидан вужудга келаётган энг зарур масалаларга ўз вақтида жавоб бериши муҳимдир.

Партия сиёсий иқтисод, философия, илмий коммунизм, КПСС тарихи ва партия қурилиши соҳасидаги назарий ишларнинг кўламларини кенгайтириш ва бу ишларни юксак даражага кўтариш тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқда. Бу ғамхўрлик КПСС Марказий Комитетининг ижтимоий фанларни янада ривожлантириш ва уларнинг коммунистик қурилишдаги ролини ошириш тўғрисидаги қарорида кўзда тутилган тадбирларнинг изчиллик билан амалга оширилаётганлигида, илмий кадрлар тайёрлаш ва уларнинг самарали ишлаши учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш соҳасидаги бир қанча тадбирларда ўз ифодасини топди.

Кейинги даврда тадқиқотларнинг ҳажми ва самарадорлиги ортганлиги муносабати билан босиб чиқарилган асарларнинг миқдори кўпайди. В. И. Ленининг буюк революция йўлбошчиси ва назариётчиси, ишчилар синфи партиясининг ташкилотчиси ва жаҳондаги биринчи социалистик давлатнинг асосчиси сифатидаги ролини тўлароқ очиб берадиган катта асарлар нашр этилди. Ҳозирги вақтда ҳар йили философияга доир беш юздан тортиб олти юзгача илмий асар чоп этилмоқда. Кейинги вақтларда ўтказилган бутуниттифоқ симпозиумлари ва конференциялари, масалан, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти, ижтимоий фанлар академияси, олий партия мактаби ва СССР Фанлар академияси ижтимоий фанлар секциясининг ўтган йил куз фаслида «КПСС XXIV съезди ва марксизм-ленинизм назариясининг тараққиёти» деган мавзуда уюштирилган илмий конференцияси назарий ишларни кучайтиришнинг таъсирчан воситаси бўлди.

Ҳар бир янгиликни, ўсиб бораётган прогрессив ҳаракатни кўра билиш ва ленинча партиявийлик позицияларида туриб уларга тўғри баҳо бера билиш — назарий фаолиятида асосий нарсадир. Ленинизм назарияга догматик муносабатда бўлишга тоқат қилолмайди. В. И. Ленин ҳар қандай ҳолатда «китоблардан олинадиган нақлларга ёпишиб оладиган» ва китобларда баён қилинмаган янги вазиятлар олдида ўзини йўқотиб қўядиган кишилардан омонсиз кулган эди. Бизда ижтимоий фанлар соҳасида дадил ижодий изланишлар ва тадқиқотлар учун, уларни практика билан маҳкам боғлаб олиб бориш учун қулай шарт-шароит яратиб берилган. Бу эса фанни догматизмнинг ҳар қандай элементларидан ҳалос қилиш имконини беради. Назариянинг практика билан алоқасини мустаҳкамлаш — беш йиллик планни бажаришга, КПСС XXIV съезди белгилаб берган йўлни оғишмай амалга оширишга қаратилган амалий қарорларни илмий жиҳатдан асослаб беришнинг мутлақо зарур шартидир.

Ҳозирги даврда икки система ўртасида идеологик кураш давом этаётган вазиятда Ленин ғояларини ижодий қўллаш ва ривожлантириш — бу ғояларнинг поклигини қатъият билан ҳимоя қилиш демакдир. Бизнинг назариётчи кадрларимиз буржуазиянинг ва ревизионистларнинг марксизм-ленинизмга қилаётган ҳамлаларига қақшатғич зарба беришлари лозим. Революцион назарияни бузиб талқин қилувчиларга, ҳар қандай ёт қарашларга жанговар муросасизлик — энг муҳим ленинча принципдир.

Совет жамияти коммунизм сари олға ҳаракат қила борган сари оммани тобора кенг эгаллаб олаётган ленинизм ғояларининг сафарбар қилувчи ва ташкил этувчи ижодий кучқудрати тобора тўлароқ ва равшанроқ намоён бўлмоқда. Партия Ленининг ғоявий меросини, ҳозирги замон марксча-ленинча фани назарий ютуқларини кенг пропаганда қилишни ўзининг асосий вазифаларидан бири, деб ҳисоблайди.

Партиянинг ва бутун совет халқининг абадий барҳаёт Ленин ишига, ленинизм улуғ ғояларига фидокорона садоқати коммунизм йўлидаги курашда қозонадиган барча ғалабаларимизнинг маънавий манбаидир.

(«ПРАВДА» газетасининг 21 январдаги бош мақоласи).

КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯ УЧУН

Экономика ишларининг форма ва усуллари такомиллаштирилади, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлаш яхшиланади. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларига комплекс механизация жорий қилинади ва шу асосда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтиришга, ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини оширишга ва ходимларнинг ўз меҳнатлари натижасидан моддий-манфаатдорлигини кучайтиришга эришилади.

Барча суғориш ва коллектор-дренаж тармоқлари экин экиш кампаниясига ўз вақтида тайёрланади ҳамда экин майдонларига сувни лозим даражада етказиб бериш таъминланади.

Қишлоқ хўжалиги машиналарини ва тракторларни баҳорги экин экиш ишларига тайёрлаш ва сифатли ремонтдан чиқариш ишлари 20 мартгача тугалланади.

(Тошкент область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг 1972 йилги социалистик мажбуриятларидан).

Қўйлиқдаги теплица комбинатида бодринг, помидор узиш қизғин кетмоқда. Коллектив қиш давомида шаҳар меҳнаткашларига 50 тонна сабзавот маҳсулотлари ва резавор етказиб бериш учун курашмоқда. Суратда: комбинатнинг илғор ишчиси, комсомол аъзоси Ф. Мирзааҳмедова кўкат узмоқда.

Қ. РОЗИҚОВ фотоси, (ЎзТАГ).

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ ИЛҒОРЛАРИГА МУКОФОТЛАР

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ем-хашак тайёрлаш бўйича социалистик мусобақанинг 1971 йилги якунларини қараб чиқиб, илғор область, районларни кўчма Қизил байроқлар билан мукофотладилар.

Шунингдек ем-хашак тайёрлаш ва молларни қишдан соғлом олиб чиқишда юксак кўрсаткичларга эришган хўжаликларга Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг дипломлари берилди. Диплом олганлар орасида Тошкент область Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхози (раиси Мирзаев, партия ташкилотининг секретари Саидов ўртоқлар) ҳам бор.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика советининг Фахрий ёрлиқлари билан ҳам кўп хўжаликлар мукофотландилар. Мукофотланганлар орасида областимиздаги 1-«Пискент» совхози (директори Мирзаев, партия ташкилоти секретарининг ўринбосари Юн, ишчилар комитетининг раиси Ивонов ўртоқлар) ҳам бор.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Орджоникидзе районидаги «Октябрь» колхозининг бўрдоқичилари янги йилда дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Моллар боқувини яхшилаб, давлатга гўшт топшириш юзасидан берилган биринчи квартал планини муддатидан олдин бажардилар. Тайёрлов пунктларига 25 тоннадан ортиқ гўшт топширилади. Бу пландагига нисбатан салкам икки тонна кўпдир. Шуниси қувончлики, гўштга топширилган қорамолнинг ўртача тирик вазни 430 килограммданга тўғри келди.

Колхозчилар яна 63 бош қорамолни бўрдоқига қўйдилар. Уларнинг бутун кучи йиллик гўшт топшириш планини муддатидан олдин бажаришга қаратилган.

М. МИРСУЛТОНОВ.

ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТАНИНГ ЯНГИ НАВЛАРИ КУПАЙМОҚДА

Бу йил Ўзбекистонда ингичка толали пахтанинг яна икки хил нави районлаштирилади. Булар СССР қишлоқ хўжалиги министрлигининг пахта селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтида чиқарилган С—6029 нави билан «Союзнихи» Сурхондарё тажриба станциясининг селекциячилари чиқарган Т—7 навидир. Колхоз ва совхозларда кўп жойларда экилаётган 5904—И навига нисбатан янги навлар эрта етилиб, сифатли тола беради ва анча серҳосилдир.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ва совхозлар министрликлари мутахассислри, экин навларини синаш давлат комиссияси илмий ходимлар, селекциячиларнинг Тошкентда бўлиб ўтган республика кенгашида ушбу навларнинг давлат синовларини поёнига етказиш ва уларни кўплаб етиштиришга топшириш масалалари муҳокама қилинди. Кенгаш қатнашчилари шу йилнинг ўзидаёқ Сурхондарё областида дастлабки бир неча минг гектар ерни 60—29 ва Т—7 навлари экишга ажратишни тавсия қилдилар.

(ЎзТАГ).

ИРРИГАЦИЯ ШОХОБЧАЛАРИ РЕМОНТИНИ ТЕЗЛАШТИРАЙЛИК

Шундай касб эгалари борки, улар қиш ғамини ёзда, ёз ғамини қишда ейдилар. Иккинчи сўз билан айтганда, қишин-ёзин тинмайдилар. Айни кунларда уларнинг бутун фикри-зикри деҳқонларга кўмаклашиб, экинларни керакли миқдорда сув билан мўл таъминлашга қаратилган.

Сув кам бўлиши эҳтимоли бўлган бу йилги шароитда область суғориш системаси бошқарма ходимларида тиним йўқ. Шу муносабат билан мухбиримиз бошқарманинг бош инженери УМАР МУСЛИМОВ билан бу соҳада қандай ишлар олиб борилаётганини ҳақида суҳбатлашди. Ўртоқ Муслимов қуйидагиларни айтди:

— Бу йил областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида улкан вазифалар турибди. Улар тўққизинчи бешйилликнинг иккинчи йили вазифаларини ҳам бултурги сингари ғалаба билан якунлаш учун бел боғлаганлар.

Бу вазифани кўнгилдагидек бажариш жуда кўп омилларга боғлиқ. Экин ўз вақтида экилса, парвариш қилинса, керакли миқдорда ўғитлар билан озиқлантирилса-ю, лекин сув бўлмаса, шунча қилинган меҳнат беҳуда кетишини ким билмайди, дейсиз. Суғориш системаси ходимлари айниқса, буни яхши биладилар. Шуни ҳисобга олиб, коллективимиз бу йилги шароитда сув исрофгарчилигига қарши кураш тадбирларини кўра бошладилар.

Бу йил область суғориш системаси бошқармаси йўли билан 30, совхозлар трести йўли билан 12 километр узунликдаги ариқ ва каналлар бетонлаштирилади. Масалан, Бўка район Ҳамза номли колхоздаги «Севостополь» арғи, «Ленинизм» колхозининг қир участкасидаги кўтарма арик, Ўрта Чирчиқ район Акмал Икромов номли колхоздаги «Хўжабаланд» арғи, Янгийўл районидаги Калинин номли ва «Москва» колхозларидан ўтадиган ариқлар шулар жумласидан. Ҳозиргача шу ариқларнинг 13 километри бетонлаштириб қўйилди.

Областимизда колхозлараро зовурларни тозалаш бўйича катта ҳажмдаги ишлар бажарилиши кўзда тутилган. Масалан, давлат йўли билан 1 миллион 493 минг сўм сарфланиб колхозлараро зовурлардан 281 километри тозаланди. Ҳозиргача 133 километр узунликдаги зовур тозалаб бўлинди. Бунга 687 минг сўм сарфланди.

Колхоз ва совхозлар йўли билан ҳам 230 километр узунликдаги зовурлар тозаланмоғи керак. Шу кунгача зовур 175 километр тозаланди. Бу зовур сувларидан зарур бўлган тақдирда суғориш учун фойдаланиш кўзда тутилмоқда. Бу йил областимиздаги колхоз ва совхозларда 182 та насосдан фойдаланилади. Буларнинг бир қисми зовур сувларидан фойдаланиш учун ўрнатилади.

Областимиздаги сув омборларида сув жамғариш ҳам катта аҳамиятга эга. Шуни назарда тутиб, Тошкент сув омборида сув тўплангунга қадар зарур тайёрлик ва ремонт ишлари олиб борилди. Бу иш бажарилгач, сув тўплашга киришилди. Тошкент сув омборида жами 2,5 миллион кубометр ҳажмда сув йиғилади. Ҳозиргача йиғилган сув 60 минг кубометрга етди.

Бундан ташқари Чорвоқ ГЭСида 4 миллион куб сув тўплаш мўлжалланмоқда.

Суғориш ишларини яхшилашга қаратилган, тўққизинчи беш йиллик планида кўзда тутилган бир қатор тадбирлар ҳам амалга оширияпти. Масалан, Бўка районидаги Гижтон массивидаги зовур тартибга солиняпти. Бу иш тўққизинчи беш йилликнинг охирларида 1974 йилда битказилиши лозим эди. Аммо бошқармамиз ходимлари бу катта ҳажмдаги ишни 1972 йилнинг охиригача битиришни мўлжалламоқдалар. Йил охиригача 2,5 минг гектар ернинг мелиоратив аҳволи яхшиланади.

Калинин районидаги Аччисой территориясида 28 километрлик катта зовур асосан муддатидан олдин қазиб тамомланди. Фақат 63 километрлик майда тармоқ зовурлар қолди, холос. Бекободдаги 1-«Далварзин» совхозида 21 та вертикал дренаж қилинган эди. Беш йилликнинг охиригача яна 18 та шундай вертикал дренаж қилиниши планлаштириб қўйилган. 1972 йилда шундан 6 таси қазиб ишга туширилади. Бу билан 600 гектар ернинг мелиоратив аҳволи яхшиланади. Бундан ташқари, вертикал дренажларнинг айримларидан чиқадиган сувлардан бемалол ичиш ва суғориш учун фойдаланиш мумкин.

Бу йилги шароитда сув танқислигининг олдини олиш учун сув системаси ходимлари шундай тадбирларни амалга оширадилар.

БХР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ П. МЛАДЕНОВНИНГ СССРга ҚИЛГАН ВИЗИТИ ТУҒРИСИДА

Болгария Халқ Республикасининг ташқи ишлар министри Петр Младенов шу йил 18 январдан 20 январгача Москвада Совет Ҳукуматининг меҳмони бўлиб турди.

Ўртоқ П. Младеновни КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. В. Подгорний ва КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев қабул қилдилар.

СССР Ташқи ишлар министрлигида СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико билан БХР Ташқи ишлар министри П. Младенов ўртасида учрашувлар ва суҳбатлар бўлиб ўтди.

Министрлар СССР билан БХР ўртасидаги муносабатларга хос ўртоқлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида иккала мамлакат ўртасидаги сиёсий, иқтисодий ва маданий муносабатларга оид масалаларни муҳокама қилдилар. Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикасининг қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик алоқаларини муваффақиятли равишда ривожланиб, тобора мустаҳкам ва самарали алоқаларга айланиб бораётганлигини улар мамнуният билан таъкидладилар.

Бир қанча актуал халқаро проблемалар хусусида фикрлашиш чоғида Европада хавфсизликни таъминлашга, шу мақсадда умумевропа кенгашини тайёрлашга алоқадор масалаларга катта эътибор берилди.

А. А. Громико билан П. Младенов СССР ва БХР ташқи ишлар министрликлари ўртасидаги ҳамкорлик тажрибасини ижобий баҳолаб, ана шу ҳамкорликни кенгайтириш, турли лавозимдаги кишиларнинг маслаҳатлашувлари ва амалий учрашувларини мунтазам равишда ўтказиб туриш тўғрисида бир фикрга келдилар.

Г. М. КРЖИЖАНОВСКИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА

БУЮК САДОҚАТ НАМУНАСИ

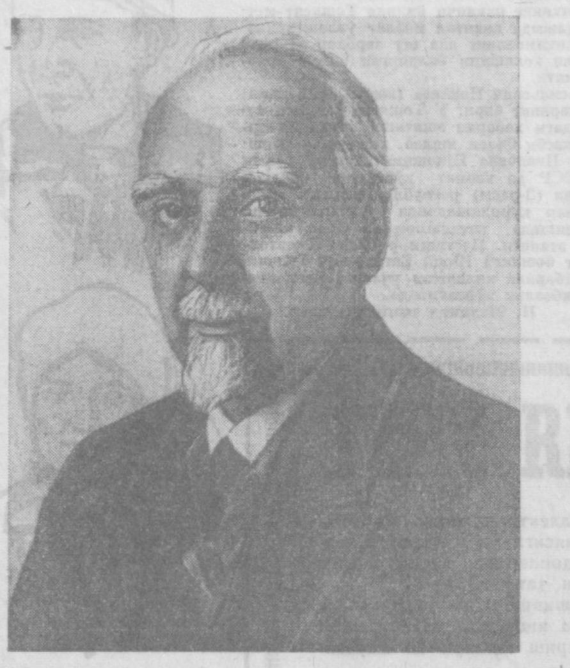

В. И. Ленин тузиб, вояга етказган Коммунистик партия тарихида илк революционерлар авлодига мансуб ўнлаб ва юзлаб фидойилар ўчмас из қолдирган. Улар революция ишига тенгсиз садоқат ва жўшқин фаолият намунаси сифатида тилга олинади.

Глеб Максимилианович Кржижановский (1872-1959 йил) ана шундай фидойилардан бири эди. У Коммунистик партиянинг энг кекса аъзоларидан бири, ўттиз йил давомида В. И. Лениннинг яқин дўсти ва сафдоши бўлишдек бахтга муяссар бўлган кишидир.

Унинг революцион таржимаи ҳоли партия тарихининг энг дастлабки даврларидан бошланган. 1889 йилда Петербург технология институтига кириб, инқилоб кайфиятидаги студентларнинг сўл қанотига қўшилганида энди 18 ёшда эди. У ўз тенгдошлари билан бирга ман этилган революцион адабиётлар билан танишади, тўгараклардаги қизғин мунозараларда иштирок қилади, ишчилар орасида тарғибот ишлари олиб боради.

1893 йил Кржижановский тўгараги ҳаётида муҳим бурилиш содир бўлди: Петербургга Владимир Ульянов келади.

«1893 йилнинг кузида заводдаги ёзги практикадан қайтгач, бутун тўгарагимизни жуда ҳам жонланган ҳолда кўрдим, — деб хотирлаганди кейинчалик Г. М. Кржижановский. — Бунинг сабаби бизга Волга бўйларидан келиб қўшилган янги дўстимиз Владимир Ульяновнинг ғоят қисқа бир муддат ичида ташкилотимизда асосий ўрин олганлиги эди... У Петербургдаги ҳамма марксистик ишчилар тўгаракларини «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи» деган битта союзга бирлаштирди».

Г. М. Кржижановский шу ташкилотни тузишда актив қатнашди. Шу даврдан бошлаб унинг бутун фаолияти В. И. Лениннинг буюк революцион фаолияти билан бевосита чамбарчас боғланди

1895 йили Кржижановский «Кураш Союзи»нинг 27 аъзоси билан бирга қамоққа олинди ва турмада 14 ой ётди. Бу даврда у Владимир Ильичдан кўплаб хатлар олиб турди.

1897 йили Кржижановский уч йилга Шарқий Сибирга, Минусинск округидаги Тессинское қишлоғига, бу орада қамоққа олинган В. И. Ленин эса шу округнинг Шушенское қишлоғига сургун қилинди. Ҳар икки қишлоқ ораси 100 чақиримдан кўпроқ келарди, аммо бу масофа Шушенскоеда яшаб турган Владимир Ильич билан доимо алоқада бўлиб туришга тўсқинлик қилолмади, улар ўзаро хат ёзишиб туришди.

1901 йилда сургун муддати тугаб, Кржижановский туғилган шаҳри Самарага қайтади. Бу ерда у В. И. Ленин томонидан нашр қилинган ва партия ишида катта бурилиш нуқтаси бўлган «Искра» газетасининг тарафдорларидан иборат марказ тузди. Яна кураш, яна қизғин ва тинимсиз меҳнат ва машаққат йиллари бошланди. Бўронли 1905 йил бошланганида у Киевда эди. Партия топшириғи билан у Жануби-ғарбий темир йўл ишчилари забастовка комитетининг раиси сифатида катта ишларни амалга оширди, сўнг большевикларнинг Петербургдаги «Волна» ҳамда «Мисль» матбуот органларида ишлади.

Ҳукумат биринчи рус революциясини шафқатсиз бостирди, унинг актив иштирокчиларидан қаттиқ ўч олди. Россияни яна реакция зулмати қоплади. Гўё революцион кўтарилишга энди ҳеч қандай умид боғлаш мумкин эмасдек кўринарди. Россия революциясининг илғор фикрдаги фидойилари минг-минглаб ўлдириб юборилди, қамоққа ташланди, сургунга юборилди.

Аммо, В. И. Ленин бошлиқ большевиклар партияси ўз мухолифлари билан аёвсиз кураш олиб боришда давом қилди, халқ оммаси ҳаракатининг янги тўлқинлари янада баланд кўтарилиб боришга қатъий ишонди. Доҳий айтгандек, 1905 йилда сепилган уруғ ҳосилдор тупроққа тушган, унинг униб чиқиши муқаррар эди. Бунинг учун сабот ва машаққат билан ишлаш лозим эди.

Шундай ҳам бўлиб чиқди: 1971 йил февралида Россияда яна революция бошланиб, у подшони тахтдан ағдариб ташлади. Февраль революциясини Москвада қарши олган Кржижановский ўзи кўп йиллардан бери ишлаб келаётган шаҳар большевиклар ташкилоти томонидан Москва Советига сайланди. 1917 йил октябрни ҳам у Москвада зўр қувонч билан кутиб олди.

«Октябрь революцияси, — деб хотирлаганди у кейинчалик, — Совет Россияси ходимларини хўжалик фронтида ҳақиқий пионер бўлишга мажбур этди. Революция улкан мамлакатни асрларча давом этган ғафлатдан эндигина уйғотган эди. Биз ўз табиий бойликларимизни билиш соҳасида, том маъноси билан айтганда, эндигина алифбега ўрганаётган эдик. Владимир Ильич биз учун шундай бир одам эдики, у табиий бойликларимизни ғоят мукаммал билар ва тўғри назариядан қатъий суръатда зарур амалий ишга ўтишда ҳеч ким эга бўлмаган қудратга эга эди. Бу ўтиш эса янги, Совет Россиясининг машаққатларини жуда ҳам енгиллаштира олар эди... Россияни электрлаштириш тўғрисидаги масалани Советларнинг Бутун Россия VIII съезди кун тартибига киритиш тамомила Владимир Ильичнинг ишидир».

Дарҳақиқат, ўша вақтда доҳий коммунизмни Совет ҳокимиятининг экектрлаштириш билан қўшилиши, деб таърифлаганди.

1920 йил бошларида, яъни ҳарбий фронт мавжуд бўлган, урушдан қолган вайроналик ва очлик ҳукм сурган, мамлакатимиз душманлари чор атрофдан ёвуз ният билан кўз тикиб турган бир вазиятда Россияни электрлаштириш планининг тузилиши революция туфайли озод меҳнат қилиш ҳуқуқини қўлга киритган ишчилар синфининг куч-қудратига сўнмас ишончи ва келажакни кўра билишдаги мислсиз жасорати ва доҳиёна ақл-заковатининг порлоқ намунаси бўлди.

Россияни Совет давлати йўли билан электрлаштириш ишларини ташкил қилиш ва йўлга қўйишдек ғоят улкан вазифани Ленин шахсан Г. М. Кржижановскийга топширади. Чунки у энергетика соҳасида ғоят кенг ва чуқур билимга эга эди. В. И. Ленин ташаббуси билан 1920 йилда тузилган ГОЭЛРО комиссиясига ҳам Кржижановский бошчилик қила бошлади. Шундан кейинги йиллар унинг бутун фаолияти ГОЭЛРО плани партиянинг ўзига хос иккинчи программаси бўлиши керак, деган доҳий башоратини амалга ошириш билан чамбарчас боғланди.

Машҳур инглиз ёзувчиси Герберт Уэллс Лениннинг Россияни электрлаштириш ҳақидаги башоратли сўзларини эшитганидан сўнг, ГОЭЛРО планини «афсона» деб атаганди. Ана шу «афсона»ни ҳақиқатга айлантириш соҳасида Г. М. Кржижановский ва у бошлиқ ГОЭЛРО комиссияси жуда катта ишларни амалга оширди. Мамлакатимиздаги дастлабки Днепр, Зуево, Свирь, Кашира каби анча йирик электр станцияларини қуриш ишларига илмий ва амалий раҳбарлик қилди. ГОЭЛРО плани бўйича электр қуввати ишлаб чиқариш йилига 8,8 миллиард киловатт-соатга етказилиши лозим эди. Ленинча план муддатидан анча олдин адо этилди: доҳий режаси 1935 йилда, яъни орадан ўн беш йил ўтмаёқ тўла бажарилди. СССР шу даврда бу соҳада Европада иккинчи ва жаҳонда биринчи ўринга чиқиб олди. Бу — биринчи бешйилликларнинг буюк самараларидан эди.

Ана шу бешйилликлар давомида Г. М. Кржижановский зўр фаолият кўрсатди. 1921-30 йиллар давомида у Госпланни бошқарди, биринчи бешйиллик халқ хўжалик планини тузишда қатнашди ва шу план ҳақида Советларнинг Бутун Иттифоқ V съездида доклад қилди.

1930 йилда унинг ташаббуси билан Фанлар академиясининг Энергетика институти ташкил қилинди. У ўз умрининг охиригача шу катта илмий марказнинг директори бўлиб ишлади. 1929-1939 йиллар мобайнида академик Кржижановский СССР Фанлар академиясининг вице-президенти лавозимида ишлади. У партиянинг XIII-XVII съездиларида Марказий Комитет составига сайланди.

Г. М. Кржижановскийнинг партия ва давлат олдидаги хизматлари муносиб баҳоланди. У тўрт марта Ленин ордени, икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва қатор медаллар билан тақдирланди. 1957 йилда эса у энергетика соҳасидаги хизматлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди.

Г. М. Кржижановский ўз мақолаларидан бирида: «Мен олтмиш йилдан ортиқ Лениннинг буюк партияси аъзоси бўлиб, коммунизм қуришдек буюк ишга ўз меҳнатим билан баҳоли қудрат ҳисса қўшганимдан бахтиёрман», — деб ёзган эди. Дарҳақиқат, унинг бутун умри коммунизм ишига сўнмас садоқат намунасидир. Чин бахтни эса садоқатсиз тасаввур қилиб бўлмайди.

Илҳом СУЛТОНОВ.

БИНОКОРЛАРНИНГ ШАРАФЛИ БУРЧИ

Тошкент бинокорлари қўлга киритаётган ютуқлар беихтиёр кишини қувонтиради. Тўққизинчи бешйилликнинг биринчи йилида улар юқори суръатлар билан ишлаб қатор қувватлар, маданий-маиший бинолар ва турар-жойларни фойдаланишга топширдилар. «Главташкентстрой» коллективларининг яқинда бўлиб ўтган партия-хўжалик активи йиғилишида ўтган йилда бажарилган ишлар ва бу йилги вазифалар атрофлича муҳокама қилинди.

— Бинокорларимиз кучи билан ўтган йили 685 минг квадрат метр турар-жой бинолари тошкентликларга совға қилинди, — деди докладчи «Главташкентстрой» бошлиғи **В. Н. Маркин.** Бу илгариги йилга нисбатан 12 минг квадрат метр кўп демакдир.

Бинокорлар мактаб қурилиши соҳасидаги планни 102,6 процентга етказиб бажардилар. 420 ўринли болалар боғчалари, 571 ўринли шифохоналар ва 1350 киши қатнаб даволанадиган поликлиника бинолари қурилди.

Саноат корхоналари қурилиши ҳам жадал олиб борилди. Саноат ва маданий-маиший ҳамда коммунал хўжалиги учун 95 объект қуриб фойдаланишга топширилди. «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш», нон заводлари, ёғ-мой комбинати ва бошқалар шулар жумласидандир.

КПСС XXIV съезди қарорларидан руҳланган бинокорлар социалистик мусобақани қизитиб юбордилар. Шу кунларда Тошкент қурилишларида 245 коммунистик меҳнат бригадаси, 3500 дан ортиқ коммунистик меҳнат зарбдори ишлаб чиқаришда пешқадамлик қилмоқдалар.

— Эришилган ютуқлар билан бир қаторда қатор камчиликларимиз ҳам бор, — дейди Н. В. Маркин. — Бошқармамиз бош пудрат планини 96,6 процентга, ўз кучлари билан бажариладиган иш планини 93 процентга аранг етказдилар. Бош бошқармага қарашли 7 та умумқурилиш трестидан 4 таси планни бажармади.

Капитал қурилиш самарадорлигини ошириш долзарб масалаларидан бири бўлишига қарамай, кўпгина қурилиш трестлари меҳнат унумдорлигини оширишга етарли аҳамият бермадилар. Резервларни қидириб топиш, машина ва механизмлардан унумли фойдаланиш каби вазифалар эътибордан четда қолди.

Маълумки, меҳнат унумдорлигини оширишда машина ва механизмлардан унумли фойдаланиш, оғир қўл меҳнатини механизмлар елкасига юклаш инженер-техник ходимлардан ижодий изланишни талаб этади. Мутахассислар бу соҳада ҳам суст иш олиб бормоқдалар. Меҳнат унумдорлиги пасайиб кетишига ишчиларнинг сменалараро бекор туриб қолиш ҳоллари салбий таъсир кўрсатяпти. Ўтган йили бош бошқарма бўйича иш вақтини йўқотиш 15,5 процентни ташкил этди. «Жилстрой» трестида 35 процент, «Таштрансспецстрой» трестида — 34 процент, 6-қурилиш трестида, — 21,7 процент, 153-трестда — 14,5 процент иш вақти бекорга сарфланди.

Меҳнат унумдорлигини оширишда қурилиш муддатини қисқартириш, техника тараққиётини таъминлашда инженер-техник ходимларнинг, аввало, бош инженерларнинг роли катта. «Главташкентстрой» қурилиш ташкилотларнинг инженер-техник ходимлари қурилишни поток усулда олиб бориш масалалари билан ҳам астойдил шуғулланмаяптилар.

«Главташкентстрой» қурувчилари олдида тўққизинчи бешйилликнинг иккинчи йилида улкан вазифалар турибди. Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш меҳнатни ташкил этишни янада яхшилаш, кадрлар масъулиятини оширишни талаб этади. Бўлинмаларнинг партия ташкилотлари, барча коммунистлар бу ишда намуна кўрсатмоқлари керак.

Партия-хўжалик активи йиғилишида музокарага чиққан ўртоқлар ўз коллективларининг ютуқ ва камчиликлари ҳақида гапирдилар. Тошкент уйсозлик комбинатининг бошлиғи А. Кошипов ўзи раҳбарлик қилаётган коллективнинг 1971 йил планларини 25 ноябрдаёқ адо этганлигини маълум қилди. У актив қатнашчиларни ишонтириб айтдики, уйсозлар СССР ташкил топган сананинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кучайтириб йиллиқ план топшириқларини 5 декабргача тўла бажарадилар.

4-қурилиш тресты бирлашган касаба союз комитетининг раиси **А. Хабаров** трестда 35 бригада коммунистик меҳнат ҳаракатида қатнашаётганлиги, 500 га яқин инженер-техник ходимларга коммунистик меҳнат зарбдори унвони берилганлиги ҳақида гапирди. Айни пайтда қурувчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишидаги камчиликлар ҳақида тўхталиб ўтди.

Музокараларда «Ташсантехгазмонтаж» трестининг бошқарувчиси **С. Хўжамов,** Тошкент шаҳар бош архитектори **С. Одилов** 3-қурилиш тресты партия комитетининг секретари **Э. Раҳмонбердиев** ва бошқа ўртоқлар ҳам иштирок этдилар.

Йиғилишда Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари **К. П. Дудин** нутқ сўзлади.

Партия хўжалиги активи йиғилишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари **И. В. Марцинюк** иштирок этди.

Йиғилишда «Главташкенстрой» коллективлари 1972 йил учун социалистик мажбурият қабул қилдилар. Мажбуриятда Бош бошқарма бинокорлари қурилиш-монтаж ишлари ва саноат маҳсулотларини реализация қилиш планини 28 декабргача бажаражакларини билдирдилар. Пландан ташқари камида 5 минг квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилади.

Мактабларни фойдаланишга топшириш плани 28 августгача болалар боғчалари ва яслилари қурилиш планлари 5 декабргача адо этилади.

Социалистик мажбурият партия хўжалик активи йиғилиши қатнашчилари томонидан тўла маъқулланди.

Ш. УСМОНОВ.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ДАККАГА КЕЛДИ

ДАККА, 20 январь. (ТАСС). Жаҳон тинчлик кенгаши президиумининг аъзоси, «халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати Изабелла Блюм бошчилигида жаҳон тинчлик кенгашининг делегацияси бугун Бангладеш пойтахтига келди. Дакка аэродромида делегацияни Бангладеш тинчлик кенгашининг раҳбарлари, маҳаллий жамоатчиликнинг, касаба союз ва студентлар ташкилотларининг жуда кўп вакиллари кутиб олишди, «Биз деди, Изабелла Блюм, Бангладеш халқининг мустақиллик учун олиб борган курашдаги ғалабасини чин кўнгилдан табриклаймиз ва бу ғалабани демократия билан тараққиёт кучларининг муваффақияти деб, империализм ва халқаро реакция кучларининг мағлубияти деб ҳисоблаймиз».

ЗАБАСТОВКА ДАВОМ ЭТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 20 январь. (ТАСС). Ҳукумат ва корхона эгаларининг таҳдидларига қарамай, АҚШ ғарбий соҳилидаги докерларнинг забастовкаси давом этмоқда.

Забастовка 120 кун муқаддам бошланган эди. Докерлар ўтган йилнинг 6 октябрида забастовкани вақтинча тўхтатишга мажбур бўлдилар. Чунки ҳукумат ишчиларга қарши Тафта-Хартли қонунини қўллади. Бу қонун ҳар қандай забастовкани 80 кун давомида тақиқлаш ҳуқуқини беради.

Маъмурият ишчиларнинг қонуний талабларини қондиришдан ҳамон бош тортиб келмоқда. Бунинг устига маъмурлар можарога яна аралашиш билан таҳдид қилмоқдалар. Республикачиларнинг сенатдаги раҳбари Х. Скотт ҳукумат докерларни корхона эгаларининг шартлари асосида ўз ишларини бошлаб юборишга мажбур қиладиган қонун лойиҳасини дарҳол конгресс тасдиғидан ўтказиши лозимлигини айтиб, тўппа-тўғри жазо чораларини қўлланишга даъват этди.

АМЕРИКА ҲАРБИЙЛАРИНИНГ ЯНГИ ИҒВОГАРЛИКЛАРИ

ХАНОЙ, 20. (ТАСС). Америка ҳарбийлари Вьетнам Демократик Республикасига қарши иғвогарликларни тўхтатмаяптилар.

ВДР ташқи ишлар министрлигининг вакили баёнот бериб, шуни айтдики, АҚШ империалистлари 19 январда реактив самолётларнинг катта группасини яна ВДР территориясига юборди ва Нгеан вилоятининг аҳоли зич яшайдиган районларини қаттиқ бомбардимон қилди.

Нгеан вилояти қуролли кучлари Вьетнам халқ армияси бош қўмондонлигининг жанговар буйруғини бажариб АҚШнинг иккита самолётини уриб туширдилар ва душманнинг бир қанча самолётларига шикаст етказдилар.

Ўтган йилнинг сўнгги декабрь кунларида ҳарбий ҳаракатларни кучайтиргандан сўнг, дейилади баёнотда, АҚШнинг янги босқинчилик актлари жуда хавфлидир ва Вьетнам Демократик Республикаси суверенитети ва хавфсизлигини қўпол равишда бузишдан иборатдир.

ВДР ташқи ишлар министрлиги, таъкидланади баёнотда, АҚШнинг бундай хавфли ҳарбий актларини жаҳон жамоатчилиги олдида фош қилади ва Қўшма Штатлардан ВДР суверенитети ва хавфсизлигига хавф солувчи барча ҳаракатларни тўхтовсиз ва тамомила тугатишни қаттиқ талаб қилади.

ХАНОЙ, 20. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг Ташқи ишлар министрлиги Америка босқинчилари ва Сайгон қўғирчоқ режимининг Жанубий Вьетнам Шимолий вилоятлари аҳолисини зўрлик билан Намбо концлагерларига қўчириш планлари қатъий қоралаган баёнот билан чиқди.

Бир неча йил давомида, кўрсатилади баёнотда, Сайгон қўғирчоқ маъмурияти «тинчитиш» бўйича операциялар ўтказмоқда. Бу операциялар Жанубий Вьетнамда урушни «вьетнамлаштириш»нинг» асосий тадбиридир. Америка-сайгон қўшинлари «тозалаш» бўйича жуда кўп қонли операциялар ўтказдилар, АҚШ авиацияси эса Жанубий Вьетнамнинг қатор районларини ваҳшиёна бомбардимон қилмоқда ва ўққа тутмоқда. Эндиликда аҳолини террор қилиш, АҚШ агрессив уруши учун киши ва моддий ресурслар олиш учун Кувангчи, Тхиатхиен ва айрим бошқа вилоятлардан юзлаб минг аҳолини зўрлик билан концлагерларга жўнатиш планлари ишлаб чиқилди.

ВДР ҳукумати АҚШ дан Вьетнамнинг иккала қисмида ҳарбий ҳаракатларни тўхтатишни, Жанубий Вьетнамдан ўз қўшинлари ва малайлари қўшинларини зудлик билан тўла олиб чиқиб кетишни ҳамда Жанубий Вьетнам аҳолиси ўзининг ички ишларини ўзи ҳал қилиши учун Тхиеу урушқоқ тўдасини қўллаб-қувватлашни тўхтатишни талаб этади.

КУБА. Гаванада яна бир йирик турар-жой райони қад кўтарди. Соҳил бўйидаги бу хушманзара ва кўркам жойда теварак атрофдаги район аҳолиси ташаббуси ва иштироки билан янги шаҳар қурилмоқда. Келажакда бу ерда кўп қаватли бинолар, туристлар маркази, катта боғ барпо этилади. Суратда: Аламардаги турар-жой бинолари.

Б. АЛЕКСЕЕВ фотоси, ТАСС фотохроникаси.

БЕЛЬГИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

БРЮССЕЛЬ, 20 январь. (ТАСС). Ҳукумат коалицияси составидаги икки партия — социалистик партия билан социал-христиан партияси ўртасидаги келишмовчиликлар натижасида Бельгияда бундан икки ярим ой бурун бошланган ҳукумат танглиги бартараф қилинди. Бугун янги коалицион ҳукумат тузилди. Собиқ бош министр Гастон Эйскенс бошчилигида тузилган бу янги ҳукуматда Пьер Армель социал-христиан партияси ташқи ишлар министри бўлиб қолди. Собиқ бош министр Ван ден Буинанс миллий мудофаа министри лавозимини эгаллади.

МЕҲНАТ ШАРОИТИ ВА УНУМДОРЛИК

Сўнгги йилларда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, ишчи-хизматчиларнинг иш шароитини енгиллаштириш, ишлаб чиқариш майдонларининг санитария-гигиена ҳолатини яхшилашга катта эътибор беріляпти: меҳнат шароити қанчалик яхши бўлса, иш унуми шунчалик юқори бўлади.

Маданият ходимлари касаба союзи область комитети хўжалик органлари ва корхоналар ҳамда муассасаларнинг касаба союз ташкилотлари билан ҳамкорликда иш шароитини яхшилаб, унинг маданиятини ошириш масалалари билан шуғулланмоқда. Меҳнатни муҳофаза қилиш, техника хавфсизлигини таъминлаш, меҳнат қонунчилигига амал қилиш билан боғлиқ бўлган масалалар мунтазам кўриб чиқилмоқда. Касаба союз ташкилотларининг ташаббуси билан ҳар йили коллектив шартномаларга ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, иш жойини яхшилаш, эски асбоб-ускуналарни янгилари билан алмаштириш, ишчилар коллективини белгиланган нормага мувофиқ санитария-маиший хизмат кўрсатиш хоналари билан таъминлашга қаратилган тадбирлар киритилмоқда.

Корхоналар ва муассасаларда меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига амал этишни назорат қилувчи махсус комиссиялар тузилган. Жамоатчи инспекторлар сайланган. Уларнинг сафида ҳозир 110 дан ортиқ ишчи-хизматчи бор.

Қатор корхона ва муассасаларда иш маданиятини оширишга қаратилган тадбирлар амалга оширилияпти. Бу соҳада грамм-пластинка заводи коллективининг иш тажрибаси диққатга сазовордир. Корхонанинг пресслаш цехида технологик асбоб-ускуналар янгилари билан алмаштирилди. Натижада меҳнат унумдорлиги ошди, шароити эса енгиллашди. Иш жойларини ёритиш яхшиланди, пол ва девор киши кўзини толиқтирмайдиган рангларга бўялди. Душхона, дам олиш ва емакхоналар ташкил этилди.

Шу заводнинг ремонт-асбобсозлик цехида мавжуд станоклар қайтадан ўрнатилди. Бунда техника хавфсизлиги талаблари ҳисобга олинди. Заводнинг асосий участкалари реконструкция қилинди. Янги галваника цехи қурилди. Тегирмон-фальцовка цехи қурилиши охирига яқинлашмоқда. Корхонада кислород ва карбидни тўғри сақлашга катта эътибор берилмоқда. Бунинг учун махсус хона ажратилди.

Завод маъмурияти ва касаба союз комитети ишлаб чиқариш маданиятининг жамоат кўригини вақти-вақти билан ўтказиб туряпти. Бунда техника хавфсизлигини яхшилашга қаратилган тадбирлар белгиланади, ишчи-хизматчилардан тушган таклифлар кўриб чиқилади.

Ўтган йили корхона цехларида иш шароитини яхшилаш учун 28 минг сўм сарфлаш планлаштирилган эди. Аслида эса бунга қараганда анча кўп маблағ харажат қилинди. Кўпчилик цехларда техника хавфсизлиги қоидаларининг бузилишига тўла барҳам берилди. Завод маҳсулотни реализация қилиш планларини доим ортиғи билан адо этмоқда. Ўтган хўжалик йилини ҳам у муваффақиятли бажарди. Пландагидан ташқари ўнларча минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Тўртинчи ва еттинчи, шунингдек, Чирчиқ ва Бекободдаги босмахоналар раҳбарларининг иш маданиятини ошириш, меҳнатни муҳафаза қилиш соҳасида олиб бораётган ишлари ҳам мақтовга сазовордир. Бу корхоналар маъмурияти ва касаба союз ташкилотлари ишчи-хизматчилар саломатлигини мустаҳкамлаш, меҳнат хавфсизлигини таъминлашга қаратилган кўп тадбирлар кўрмоқдалар.

Лекин, бизда шундай корхона, муассаса ва ташкилотлар ҳам борки, улар ўз фаолиятларида техника хавфсизлиги, қоидалари, санитария нормалари ва меҳнат қонунчилиги талабларининг бузилишига йўл қўймоқдалар. Область ижроия комитети матбуот бошқармасининг Бўстонлиқ ва Калинин районларидаги босмахоналари, Ўзбекистон бадиий фондининг керамика заводи, республика театр жамиятининг ишлаб чиқариш комбинати ва бошқалар шулар жумласидандир. Бу корхона ва ташкилотларда ишчи-хизматчиларнинг унумли ишлаши учун зарур шароит яратиб берилмаган. Тошкент керамика заводида қолиплаш цехи ишчилари учун душхоналар қурилиши уч йилдан бери судралиб келиняпти.

Сўнгги вақтларда объектларни техника хавфсизлиги қоидаларини бузган ҳолда фойдаланишга топшириш ҳоллари учрамоқда. Республика театр жамияти президиумининг кўрсатмаси билан ишлаб чиқариш комбинатининг асосий корпуси айрим цехларида вентиляция қурилмалари ўрнатилмаган ҳолда фойдаланишга топширилган. Комбинатда душхона, кийим ечадиган ва бошқа шу каби зарур хоналар йўқ. Иш хоналари нормал иситилмайди.

1970 йилнинг биринчи кварталида офсет фабрикаси раҳбарлиги босма ва муқова цехлари жойлашган асосий корпусни кўпгина нуқсонлари билан фойдаланиш учун қабул қилиб олди. Бекобод ва Қибрай босмахоналари «Рассом» бадиий комбинати, керамика заводининг қатор участкаларини фойдаланишга топширишда ҳам жуда кўп чала иш ва нуқсонлар ҳисобга олинмаган.

Маданият ходимлари касаба союзи область комитети юқорида кўрсатиб ўтилган корхоналар ва ташкилотлар раҳбарларига бундай нуқсонларни тезда бартараф этиш ва объектларни қайтадан қабул қилиб олишни тавсия қилди.

Тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида корхона, ташкилот ва муассаса коллективлари катта-катта вазифаларни ҳал қилишлари керак. Бунга эришмоқ учун аввало ишлаб чиқаришда меҳнат шароитини яхшилаш талаб этилади. Объектларни қуриш ва реконструкция қилиш ишларини меҳнат муҳофазаси нормалари ва қоидаларига қатъий амал қилинган ҳолда бажарилиши лозим. Барча хўжалик органлари ва касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқаришда ишчи-хизматчиларнинг саломатлигини ҳар жиҳатдан яхшилаш имконини берувчи иш шароитини вужудга келтиришлари зарур.

Ғ. ҒУЛОМОВ,
Маданият ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси.

ОИЛА МАКТАБ ТАРБИЯ

МАСЪУЛИЯТЛИ ДАВР

«Ўғлим энди 13 ёшга кирди. У олдинлари одобли, ҳушмуомала, ўзидан катталарни ҳурмат қиладиган бола эди. Энди бўлса айниб қолди. Буни ҳеч ўйламаган эдим».

Тунов куни Мамлакат опа ўғли Алижон ўқиётган синф раҳбарига ана шу ҳақда шикоят қилиб қолди. Унинг бу саволи кўпчиликни ўйлантириб қўйди.

Дарвоқе, бунинг боиси нимада?

Хўш, Алижон нима учун «айниб» қолди? Аввало, тарбияда «майдай-чуйда» нарса бўлмайди. Ҳурматли ота-оналаримиз болаларнинг ёш хусусиятлари ва улар камолоти маълум босқичларининг ўзига хос хусусиятлари ҳақида зарур тасаввурга, билимга эга бўлмоқлари лозим. Совет медицинаси, педагогика ва психология фанлари мактаб ёшидаги болаларнинг камолотини маълум босқичларга бўлиб, уларнинг анатомик ва физиологик, руҳий ва тафаккур тараққиётининг ривожланиш қонуниятларини кўрсатиб берган.

Ўсмирлик даври бола организми, унинг суяклари ва қўл-оёқларининг тез ўсиши билан характерланади. Бола кўкрак қафасининг такомили мускуллари, қўл ва оёқларининг ўсишидан анча орқада қолади. Шу сабабли бу даврда унда ўхшовсизлик, баъзан қўполлик ҳолатларини кузатиш мумкин. Бунинг асосий сабаби шундаки, бола ўсаётган қўллари ва умуман гавдасини идора этишга анча қийналади. Айрим ота-оналар фарзандларидаги ана шу даврни ҳисобга олмай, уларни ранжитиб қўядилар. «Мунча қовушмайсан», ёки «катта бўлган сари лапашанг бўлиб кетаяпсан» дейдиганлар ҳам топилиб туради. Ўсмир ёшидаги болаларнинг ҳатти-ҳаракатларида ва такомилида бўлаётган ўзгаришларни ҳисобга олмай, юқоридаги каби муомалада бўлиш билан ўғил-қизларида ишончсизликни, ҳадиксирашни пайдо қилиб қўяди. Бундай ҳолларда ўсмир оилада рўзғор ишларида бажарилиши лозим бўлган меҳнатга лоқайдлик билан қарайди.

Боланинг бу ёши унинг ҳам жисмоний, ҳам ақлий, ўсиш даври экан, ота-оналаримиз ўсмир организмида модда алмашинувини нормаллаштирувчи таомлар, истеъмол қилишига, жисмоний тарбиясига алоҳида эътибор бермоқлари лозим. Бунда ўсмирнинг оғир юк кўтаришига, ҳаддан ташқари куч сарф этадиган машқлар қилишига йўл қўймаслик лозим.

Ўсмирлик даври боланинг балоғатга етиш даври ҳамдир. Шунинг учун бу ёшни кўпинча, «ўтиш даври» деб ҳам юритилади.

Бола организмидаги ўзгаришлар, табиат ва жамият, кишилар ўртасидаги муносабатлар ҳақидаги билимларнинг ортиб бориши ўсмирнинг ўзи ҳақида, ўзининг имкониятлари ҳақида ортиқча, ижобий, фикрда бўлишига сабаб бўлади. Энди у бола эмас, балки ўзини катталардек ҳис қилади, бошқалар ҳам унинг катта бўлиб қолганини тан олишларини истайди. Шунинг учун ҳам у ҳамма ишни мустақил бажаришга, ўзини катталардек тутишга, уринади, ортиқча эркалашни ёқтирмайди.

Шундай экан, болани унар-унмасга турткилаш, бажарилаётган ишидан ўринсиз нуқсон топиш, уни камситиш мутлақо ярамайди. Бундай муносабат баъзан ёмон оқибатларга ҳам олиб келиши мумкин.

Ўсмир характеридаги айрим ўзгаришлар — ўжарлик, жаҳлдорлик, тўнглик ва баъзан муомаладаги қўполлик айрим ҳолларда ота-оналарнинг юқоридаги муносабатларидан — ўсмир психологиясининг ўзига хос хусусиятларини билмай муомала қилишларидан келиб чиқиши мумкин.

Тўғри, фарзанд ота-она учун ҳамма вақт фарзанд бўлиб қолади. Шу сабабли баъзи ота-оналар фарзандлари улғайганда ҳам унга ҳали ёш боладек муносабатда бўладилар. Бу ҳол ўсмирлик ёшида қўл келмайди. Ўсмирга маълум мустақиллик бериш, унга ишонч билан қараш керак. Атоқли совет педагоги Н. К. Крупская: «Ўтиш даврининг ўзига хос хусусияти шундаки, бу ёшдаги болалар психологияси ярим бола, ярим катта кишининг психологияси ҳисобланади. У барча тасаввурларга жуда тез берилади. Жисмонан ва руҳан ўсади, бундай ўсишни сезади, ундан куч-қувват олади, лекин ўз кучининг даражасини билмайди. Лекин, айни вақтда ўсмир энди бола эмас, энди унинг ниҳоят бой, баъзан эса ҳаддан ташқари аччиқ ҳаётий тажрибаси бор. Энди у бола яшаган ҳаёллар билан яшай олмайди, чунки у энди бошқа нарсаларга қизиқади» деган эди.

Ҳақиқатдан ҳам ўсмир катталар томонидан бажарилаётган ишларга, баъзи жумбоқли ҳодиса ва масалаларга қизиқади. Унда бирор масалада қаҳрамонлик кўрсатишга, романтик ишларга интилиш орта боради.

Айрим ҳолларда, катталар болаларнинг бундай интилишларидан кулишади, уларни камситишади. Бу ҳатти-ҳаракат ўсмирнинг иштиёқ билан бажараётган ишига, қолаберса, асабига ҳам маълум даражада таъсир этиши табиий. Демак, бўлар-бўлмасга боланинг шахсиятига тегиш, унинг имкониятларини камситиш тарбияга салбий таъсир кўрсатади.

Шундай экан, ота-она боланинг қизиқишига сезгирлик билан қулоқ солиши, болада пайдо бўлган яхши орзунинг ривожланиб, камол топиб боришига зарур шарт-шароит яратиб бериши лозим.

Ўсмирни тарбиялашда мактаб билан бир қаторда оиладаги катталар ва айниқса ота-оналарнинг намунаси алоҳида аҳамиятга эга. Ҳар бир ота-она ўз фарзанди олдида тарбия намунаси эканлигини, у ўзидаги олижаноб имконий хусусиятлари ва фазилатлари билан фарзандида ҳам ана шу хусусият ва фазилатларни тарбиялаб боришни унутмаслигимиз керак.

Сиддиқ НУРМАТОВ,
педагогика фанлари кандидати.

«Бизнинг болаларимиз ҳаётимизнинг жонли танасида гуллайди. Бу гулдаста эмас, бу жуда ажойиб бир олма боғидир... Албатта, бундай боғнинг садағаси кетсанг арзийди, уни кўрганда қувонмаслик мумкин эмас.

...Сиз фақат хушбўй ҳидларгина эмас, фақат ранг-баранг гулларгина эмас, балки энг аввало унинг меваси айниқса қизиқтирмоғи керак. Шунинг учун сиз гулга фақат шайдо бўлиш, уни бағрингизга босиб ўпиш билан кифояланманг.

Бундай боғда ишламаслик мумкин эмас. Марҳамат қилиб мана шу иш билан шуғулланинг».

А. С. МАКАРЕНКО.

«Агар мендан... ўқитувчидан талаб қилинадиган нарса нима, деб сўрасалар, у ҳолда мен янги одам тарбиялаб етиштириш, деб жавоб берган бўлур эдим».

М. И. КАЛИНИН.

Ота-оналар билан ҳамкорликда

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги 20-мактабда таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Бунда ота-оналар ва жамоатчиликнинг ёрдами катта бўляпти. Ота-оналар комитети ташаббуси билан мактабда бола тарбиясига оид темаларда қизиқарли суҳбатлар уюштирилмоқда.

Билим ўчоғида донгдор кишилар билан учрашувлар ҳам бўлиб туради. Дўстлик ва ўртоқлик ҳақида савол-жавоб кечалари уюштирилади.

Суратларда: (юқоридан, чапдан биринчи) мактаб директори Жонибек Давлатёров, ўқитувчилар ва ота-оналар билан бола тарбияси ҳақида суҳбат ўтказмоқда. Пастдаги суратда эса мактабнинг тажрибали физика ўқитувчиси Қўчқор Холтоев амалий машғулот пайтида.

А. Абалян фотолари.

БОЛА БОШИДАН

Одатда ота-она боланинг сиҳат-саломатлиги, уни овқатлантириш, кийинтириш, тоза тутиш фикри билан банд бўлиб, унинг тарбиясидаги бошқа муҳим томонларга баъзан эътибор бермайди. Аслида эса ҳақиқий тарбия илк болаликдан бошланади.

...Кунларнинг бирида буюк олим Абу Али ибн Сино ҳузурига ёш эр-хотин келиб:

— Эй, донишманд, бизга фарзандимизни тарбия этиш хусусида маслаҳат берсангиз, деб мурожаат қилишади.

— Болангиз қанчалик бўлди? — сўрайди олим.

— Олти ойлик.

— Аттанг, олти ой кечикибсизлар, — деб афсусланади шунда буюк олим.

Ҳа, бола тарбиясига қанча эрта киришилса, шунча яхши! Боланинг ҳаётини тўғри йўлга сола билиш осон иш эмас. Агар кичкинтой оилада маълум тартибга ўргатилмаса, унинг ҳаёти зерикарли, маъносиз ўтади, кейинчалик тартибга ўргатиш қийин бўлади.

Яхши-ёмон хусусиятлар кичикликдан боланинг одатига айланади. Масалан, бола бирон нарсани ўйнаб бўлгач, уни ўз жойига қўйиб қўйишга ундаш маълум тартибга одатлантириб боради.

Агар болада бирон бир салбий хусусият пайдо бўлгудек бўлса, уни ранжитиш керак эмас, балки айбини ётиғи билан тушунтириш, оқибат ёмонлигини англатиш даркор. Бола қанча ёш бўлса, унга шу қадар очиқ чеҳра билан муомала қилиш лозим.

Чунки, атоқли шоир С. Маршак айтганидек, болалик — инсоннинг биринчи қадамидан бошлабоқ дунёни тўхтовсиз билиб бориш давридир, бу давр қувончли бўлса-да, жуда кўп тушунча, ҳис-туйғу, ўзаро муносабат ва боғланишларни ўзлаштириб олишда анча қийин даврдир.

Ёш болалар билан ишлашда тарбиянинг яна қатор усул ва методлари бор, албатта. Биз шулардан айримлари хусусида қисқача тўхталдик. Шуни унутмаслик керакки, тарбиянинг барча усулларида ота-онанинг болага таъсири муҳим аҳамият касб этади. Болаларга яхши хислат сингдираман, деган ҳар бир ота-она ўзининг софдил, тўғри сўз, хушмуомала ва меҳнатсеварлиги билан ҳар томонлама намуна бўлиши лозим.

А. АҲМЕДОВ,
Калинин районидаги 43-мактабнинг директори.

БЕБАҲО ФАЗИЛАТ

Академик И. П. Павлов «Сўз — сигналларнинг сигнали» деб айтган экан. Бу гапда чуқур маъно бор: айтилган сўз — отилган ўқ. У киши онгига яшиндан ҳам тез таъсир этади. Кишининг кўнгли эса жуда нозик бўлади. Шундай экан ширинсуханликка, яхши сўзга не етсин! «Яхши муомала — бебаҳо фазилат», «Яхши сўз — жон озуғи, ёмон сўз — бош қозиғи», «Суйдирган ҳам тил, куйдирган ҳам тил» деб бежиз айтилмаган. Бу халқ донолигида яхшилик билан ёмонлик, хушмуомалалик билан дилозорлик ҳаққоний муқояса қилинган.

Дарвоқе, камтар киши андишали, ҳаёли бўлади. Бу фазилатлар, аввало, унинг ширин сўзлигида кўринади. Шу ширин сўз кишининг бой ички дунёсини, унинг кишиларга бўлган иззат-икромини, ўзига бўлган ҳурматини яққол кўрсатади.

Аксинча, камтарлик ҳислатларидан маҳрум кишигина беандиша ва қўпол бўлади.

Ширинсўзлик, хушмуомалалик коммунистик ахлоқнинг ажралмас қисми, кишилар ўртасида дўстлик ва садоқатни туғдирувчи кўприк, қолаберса, инсон гўзаллигининг бир белгисидир.

Хушмуомалалик тил маданияти билан чамбарчас боғлиқдир. Сўзлашиш одобини ҳамма ҳам билавермайди. Бунга эришиш учун ёшликдан ўғил-қизларимизни яхши сўз сўзлашга одатлантириб боришимиз даркор. Сўзлашиш одоби, маданияти ўз ичига кўп нарсани олади. Ўзининг ширин сўзи, яхши маслаҳатлари билан бировга далда бериш, ҳар кимнинг райига қараб сўзлаш, одоб доирасидан чиқмаслик кабилар шулар жумласидандир.

Юқорида айтганимиздек, сўз одоби дастлаб оилада таркиб топади. Қуш уясида кўрганини қилади, деганларча бор. Агар ота-она аҳил, тотув, ўзаро иззат-икромда бўлса шу оилада ўсиб вояга етаётган фарзандлар ҳам шундай хусусиятни ўзларига сингдириб борадилар. Бунинг акси бўлсачи, унда боладан ширинсуханликни кутиш қийин.

Биз икки хил оилада икки воқеанинг гувоҳи бўлдик. Ўз фарзандини «тартибга» чақираётган аёл афтидан анча ўқимишли кўринади. Аммо, афсуски, унинг оғзидан шоди кириб, боди чиқарди. «Оғзингдан қонинг келгур», «гўрга йиқилгур» деб бақириб-чақириб, қарғашга тушди. Ўғлига лақаб ҳам қўйган экан. Гап орасида «меров», «пакана», «ландавур» деган беўхшов сўзларни ҳам айтарди.

Иккинчи оилада ўзгача ҳолатга дуч келдик. Ўғли ножўя иш қилиб қўйган кўринади. Лекин, она бақириб-чақирмади, аксинча, мулойимлик билан: «Шу қилмишинг тўғрими, ўғлим. Койисам, ҳафа бўласан. Яхши ўртоқларингдан, ўрнак олсанг бўлмайдими?» деб ётиғи билан тушунтирди. Бу гап болага таъсир қилди. У бошини қуйи солганича, «Энди бунақа қилмайман» деди.

Болани бўлар-бўлмасга уриб, сўксангиз у кўпроқ, устига-устак ёлғончи бўлиб қолади.

Болани ўз айбига ишонтира олинганда эса тарбияда муваффақият қозониш мумкин бўлади. Шуни айтадиларда: «Аччиқ тил — заҳри илон, чучук тилга жон қурбон» деб.

Ширинсўзлик ва хушмуомалали бўлсак, ўзаро иззат-ҳурматимиз ортади, ўзаро ишонч ва садоқат мустаҳкамланади, кайфиятимиз кўтарилади, руҳан тетик бўлиб, умримиз боқий бўлади. Шундай эмасми!

Л. НУРУЛЛАЕВ,
Ўрта Чирчиқ район халқ маорифи бўлимининг мудири,

З. САЙФУЛЛИН,
РайОНО бош инженери.

ЎҚИТУВЧИ ЁН ДАФТАРИДАН

● Мактаб ва оила шундай тоза гулшанки, унда бирonta ҳам шумғия унмаслиги лозим.

● Баъзан биз болаларга чумолининг тиришқоқлигини ибрат қилиб кўрсатамиз, лекин бола қумурсқа эмас, у меҳнатга онгли муносабатда бўлмоғи керак.

● Умуман, ташқи гўзаллик киши учун катта бахт, аммо барча сифатлар ичида меҳнатсеварлик бебаҳо зийнатдир.

● Манманлик касалликдир, дориси камтарликдир.

● Бўрон энг аввал тўқайда кеккайиб турган қамишни эгади.

Р. УСМОНОВ,
республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

УСТОЗЛАРГА ТАШАККУР

Ўқитувчи, тарбиячи, мураббий! Ҳа, бу касб эгалари ўзларининг бор кучи ва билимларини ёш авлодни тарбиялаб вояга етказишга сафарбар қиладилар. Ўзларининг илиқ сўзлари билан ўқувчиларнинг қалбига йўл топа олишган.

Улар бизга қайноқ ҳаётни ўргатадилар. Ўқувчиларни келажакда буюк инсон бўлиб етишишга ундайди. Тошкентдаги 99-мактабнинг ўқитувчилари ҳам ана шундай ҳурматга лойиқ.

Марҳамат опа Тиллаева, Тўхтамурод ака Умаров, Саъдулла ака Меҳмоновлар шулар жумласидан. Улар эндигина мактаб остонасига қадам қўйган жажжи, ўқувчиларни ўз тарбияларига оладилар.

Мен ҳам шу билим даргоҳида таҳсил кўряпман. Уларнинг мураббийлик меҳридан баҳраманд бўлиб, фақат «аъло» баҳоларда ўқимоқдаман. Келгусида ўқитувчи бўлиш менинг орзуим.

Маҳбуба МУҲИДДИНОВА,
Тошкентдаги 99-мактаб ўқувчиси.

ОҲАНГАРОН посёлкасида жойлашган 18-мактабда ёшларнинг ватанпарварлик ва интернационал тарбиясига катта эътибор берилмоқда. Бу ерда «Дўстлик клуби» ҳам ишлаб турибди. Суратда: «Дўстлик клубида» ўтказилаётган суҳбат пайти.

Б. Ғофуров фотоси.

ОНАДЕК МЕҲРИБОН

Бу ишга Лидия Васильевна аралашмаганида, эҳтимол Володя ҳали ҳам ёмон йўлдан қайтмаган бўлармди? Володя ерга урса кўкка сачрайдиган болалардан эди: на онасининг гапига кирарди, на ўқитувчиларининг.

Онаизор ўғлига кўп насиҳат қилди, бўлмади. Мактабига борди. Синф раҳбари, ўқитувчилари билан гаплашди. Володя ўқитувчилари олдида «хўп» деярди-ю, кейин ўз билганидан қолмасди.

Нима бўлди-ю, Лидия Васильевна бундан хабардор бўлиб қолди. У Володяни 5-синфда ўқитган эди. Ўшанда у анча тиришқоқ ва вазмин бола эди, яхши ўқирди. Энди-чи?

«Йўқ, Володя яна аслига қайтиши керак»—Лидия Васильевна шундай қатъий қарорга келди.

Эртасигаёқ унинг мактабига борди. Ўқитувчилар ўқувчи В. Павловни мактабдан ҳайдашмоқчи бўлиб туришган экан.

Лидия Васильевна ўртага тушди:

—Билмадим, сизлар нима дейсизлар-у, лекин Володя мактабда қолиши керак, — деди у жиддий. —Тўғри, унинг ёнини олмоқчи эмасман, Володянинг катта айби бор. Тегканга тегиб, тегмаганга тош отади. Лекин, одамнинг резгиси бўлмайди. Қандай бўлса ҳам биз уни қайта тарбиялашимиз лозим. Бу, албатта, осон иш эмас, лекин педагогларнинг қўлидан келади.

Кейин Лидия Васильевна яхши таклифни ўртага ташлади:

— Агар, хўп десангизлар, мен Володя билан ўзим шахсан шуғуллансам.

Дарсдан сўнг у йўлда кетаётган бўлиб, Володяни аста гапга солди.

— Ўқишлар яхши кетяптими, Володя? — у ҳеч нарсани билмагандай гап бошлади. — Ўқишни битиргач, қайси институтга кирмоқчисан? Ёки бошқа ниятинг борми?

Володя ўқитувчисининг гапига индамасди.

— Билиб турибман, бир нарсадан ҳафа кўринасан. Ёки...

— Биласизми, мен мактабда энди ўқимайман...

— Ие, ҳали шунақа дегин, чакки ўйлабсан, — деди Лидия Васильевна афсус оҳангида.—Ахир, нима учун? Ўқишдан улгиролмаяпсанми? Шундайми? Айтгандай, тунов куни мактабда сенинг тўғрингда гап бўлганди. Ўйинқароқ бўлиб кетганмишсан. Албатта, ўйнаб-кулиш керак. Аммо, ўқишни қолдириб, бутунлай ўйинга берилиб кетиш ярамйди-да! Ҳаммасининг ўз вақти бор. Бўш вақтингда онангга қараш. Зериксанг, пионерлар саройимизга кел. Анчагина тўгараклар бор. Айтгандай, сен расм чизишни жуда яхши кўрардинг-ку! Бизда ёш рассомлар тўгараги машғулотлари жуда қизиқарли ўтади. Унга аъзо бўлсангчи?

Ётиғи билан тушунтирилган бу гаплар Володяга таъсир қилган эди. Шунинг учун ҳам у «майли, келаман» деб розилик берди.

Шу-шу бўлди-ю, у Володянинг тарбиясини ўз қўлига олди. Унинг ўқишидан, тўгарак машғулотларидан хабар олиб турар. Баъзан эса дарс тайёрлашга ёрдам берарди. Володя яна ўқишга актив қатнаша бошлади. Унинг ўйинқароқлиги ҳам қолиб кетди.

Ҳа, Лидия Васильевна она каби катта қалб эгаси. У Володя каби бошқа кўп болалар билан тарбиявий иш олиб борган. Ҳозир улар билан хат ёзишиб туради. Яқинда у Қозоғистондан хат олди. Унинг тарбиясидан баҳраманд бўлган С. Шулгин ўз мураббийсини байрам билан табриклабди. Ҳозир у қурилиш бригадасида ишлаётган экан.

Пионерлар саройи—мактаб-завод. Ана шу уч ташкилот ҳамкорлигида яхши ишлар амалга оширилмоқда. Чирчиқдаги «Чирчиксельмаш» заводи илғор ишчилари, мактабларнинг тажрибали педагоглари пионерлар саройига тез-тез келиб туришади. Уларнинг манфаатлари битта: бу ҳам бўлса, ўсиб келаётган ёш авлоднинг тарбиясига муносиб ҳисса, қўшиш!

Кейинги пайтда «Бола тарбияси—умумхалқ иши», «Бола азиз, одоби ундан азиз», «Ота-она бурчи» деган темаларда қизиқарли лекция ва суҳбатлар ўтказилди. Бу тадбирлар самарали натижа бермоқда. Жонкуяр қалб эгаларининг беминнат ҳимматлари билан ибрат олса арзийдиган ишлар амалга оширилмоқда.

А. АЛИЕВ.

Хуш хабарлар

ИҚТИСОДИЙ БИЛИМЛАР — ОММАГА

Яқинда Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхозда район партия комитети, «Билим» жамияти ва Тошкент олий партия мактаби ўқитувчиларининг ташаббуси билан «КПССнинг ҳозирги даврдаги иқтисодий сиёсати» деган темада иқтисодий илмий-назарий конференция ўтказилди. Конференцияга саноат, колхоз, совхоз раҳбарлари, партия ташкилотининг секретарлари, экономистлар, партия, комсомол сиёсий маориф ўқувининг пропагандистлари, «Билим» жамиятининг раислари, мактаб раҳбарлари иштирок этдилар.

Йиғилишда Тошкент олий партия мактабининг доценти, иқтисод фанлари кандидати Р. В. Шамсутдинов «КПССнинг ҳозирги даврдаги иқтисодий сиёсати» деган темадаги докладини тингланди. Иқтисод фанлари кандидати И. П. Петров «КПСС XXIV съезди планлаштиришни такомиллаштириш ва халқ хўжалигини бошқариш тўғрисида», иқтисод фанлари кандидати Х. А. Абдуғаниев «Меҳнатни бошқаришни ташкил қилишни такомиллаштириш» қишлоқ хўжалик фанлари доктори Н. П. Малицкий «Суғориладиган ерлардан йил давомида фойдаланишнинг самарадорлиги», Д. Р. Салихов «Халқ фаровонлигини юксалтириш — партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсадидир» деган мавзуда доклад қилдилар.

Шунингдек, Чирчиқ ойна заводининг пропагандисти Б. Баубеков «Хўжалик ҳисобини юритиш», К. Маркс номли колхоз экономисти А. Нурметовнинг «Маҳсулот таннархини арзонлаштириш» ҳақидаги докладлари ҳам тингланди.

А. ЙЎЛДОШЕВ.
Бўстонлиқ район партия комитетининг ходими.

МАҲАЛЛАЛАРДА ЛЕКТОРИЙЛАР

Тошкент шаҳар Октябрь райони маҳаллаларида жамоатчилик асосида ишловчи 22 клубда лекторийларнинг иш планларидан дарак берувчи плакатлар пайдо бўлди. Программага мувофиқ, СССР ташкил топганининг 50 йиллигига бағишланган тематик кечалар ўтказиш мўлжалланади.

Владимир Ильич Ленин номли маҳаллада шундай кеча мароқли ўтди. Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун олиб борилган кураш ветеранлари шу кеча қатнашчилари ҳузурида ўз хотираларини гапириб бердилар. Булар орасида қўшни маҳаллалардан келган меҳмонлар ҳам бор эди. Кекса коммунистлардан Акбар Сайдаҳмедов, Насриддин Хўжаев, Ҳайдар Салимов ва бошқа оқсоқоллар Совет давлатининг дастлабки қадамлари тўғрисида, иттифоқдош республикаларнинг Ўзбекистон халқ хўжалигининг тез ўсишини таъминлаган қардошларча ҳамдўстлиги тўғрисида гапириб бердилар.

Маҳаллалардаги лекторийлар Октябрь район партия комитети ёрдамида тузилди. Лекторийларга таниқли олимлар, педагоглар, жамоатчилик асосида ишлайдиган партия ва совет ходимларидан иборат кенгаш раҳбарлик қилмоқда.

(ЎзТАГ).

РАҚҚОСА

Сўлим диёримдай дилбар раққоса
Сувдай йўрғалади куйга ҳамоҳанг.
Юртим, гўзалингта қойилман роса,
Унда намоёндир сенинг ҳар соҳанг:

Амую Сир янглиғ қўш ўрим сочи,
Белида тўлғаниб ҳушни олади.
Тўлқиндай ўйноқлаб ёзиқ қулочи,
Сездирмай кўнгилга қўлин солади.

Қирмизи лолангни эслатар лаби,
Кўзлари нур ёққан қўш қора узум.
Чеҳраси нурланар ширмонинг каби,
Чаноғинг сингари юзда табассум.

Гоҳида нозланар гул бўлиб даста,
Қошлари тунингни ёритган ҳилол.
Буғдойзоринг янглиғ чайқалиб аста,
Эгилар гоҳида бошоқлар мисол.

Ипагингдай майин жилмаяр гоҳо,
Гоҳо тоғинг каби боқар пурвиқор.
Санъати кўнгилни жўштирган дарё,
Баҳорингдай ундан уфурар баҳор.

Билмадим, саҳнага кўчдими бўстон,
Ва ёки ловуллар бир қучоқ гулхан?
Ким у? Раққосами ё баҳористон
Элга таъзим қилиб саҳнада турган?!

Эргаш МУҲАМЕДОВ.

„ЁШ ГВАРДИЯ“ РЕЖАЛАРИ

Ўтган йил ўзбек давлат «Ёш гвардия» драма театри коллективи учун сермазмун ва самарали йил бўлди. Бу ҳақда театр директорининг ўринбосари, ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Мирсоат Усмонов шундай дейди:

— КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди тарихий материалларида шу кунги бадиий ижод олдидаги муҳим вазифалар равшан кўрсатиб берилган.

1971 йилда ёш драматург Абдуқаҳҳор Иброҳимовнинг «Биринчи бўса» драмасини саҳнага қўйдик. Ёзувчи Ўлмас Умарбековнинг «Оқар сувлар» драмаси ҳам саҳналаштирилди. Яқин кунларда томошабинларга драматург Е. Ермак-Сараеванинг «Номзодлар» асарини ҳавола қиламиз. Унда ёш ишчилар ҳаёти ва уларнинг севги, орзулари ҳикоя қилинади. Бош ролларни томошабинлар севган актерлардан Малика Иброҳимова ва Исамат Эргашевлар ижро этадилар.

Бундан ташқари, СССРнинг эллик йиллик тўйига атаб таниқли совет ёзувчиси А. Фадеевнинг «Ёш гвардрия» асарини саҳналаштирамиз. Драматург М. Каримовнинг «Райком секретари», грузин драматурги, Ленин комсомоли мукофоти лауреати Н. Думбадзенинг «Тиним билмас она» асарини ҳам саҳналаштиришни режалаб қўйдик.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Спорт

ЧИРЧИҚЛИКЛАР ҒОЛИБ

Химиклар шаҳри Чирчиқда қўл тўпидан ўсмирлар ва қизлар ўртасида область биринчилиги мусобақалари якунланди. Қизлар ўртасида Чирчиқнинг биринчи командаси вакиллари биринчи ўринни эгаллашди. Улар тўрттала учрашувнинг ҳаммасини ғалаба билан якунладилар. Иккинчи ўринни олмалиқликлар, учинчи ўринни бекободликлар олишди. Ўсмирлар ўртасида ўринлар қуйидагича тақсимланди: Чирчиқ, Бекобод, Олмалиқ.

МАЙНА ҲАСАНОВА МУКОФОТИ УЧУН

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети ва республика спорт комитети хотин-қизлар ўртасида Майна Ҳасанова номидаги учинчи республика енгил атлетика кроссини ўтказишга қарор қилди. Аввалги йиллардагидек, бу йил ҳам мусобақадан мақсад қизлар ва аёллар ўртасида енгил атлетикани оммалаштиришдир.

Кросс уч босқичда ўтказилади. Январь ойида бошланғич комсомол ташкилотларида ҳамда район ва шаҳарларда биринчиликлар бўлади. Иккинчи босқич февраль ойида ўтиб, область мусобақаларини ўз ичига олади. Кросс финали 8-мартда Бухорода ўтади.

ЁШ ПОЛВОНЛАР

Яқинда республикамиз пойтахтида «Меҳнат резервлари» Ўзбекистон Совети биринчилиги учун ёшлар ўртасида эркин кураш мусобақалари бўлди. Кескин олишувлардан сўнг ўз вазн тоифаларида С. Мамадалиев, Р. Тўраев, С. Жўраев, М. Пирмуҳамедов, В. Дархўжаев, И. Аюпов, Л. Дўстов, А. Мусаевлар чемпион унвонини олишди. Ғолиблар жамият марказий совет биринчилигида қатнашадилар. Бу мусобақа яқин кунларда Ижевск шаҳрида ўтказилади.

Чимён ёнбағирларига.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ).

ЗИРАВОРЛАР

Газетхонларимиздан тошкентлик М. ИБРОҲИМОВА, янгийўллик Г. МУРОДОВА ва бошқа ўртоқлар бизга мурожаат қилиб, зираворлар тўғрисида маълумот беришимизни сўрашган. Улар «Зиравор нима, унинг инсон учун қанақа фойдаси бор, қалампир ейиш зарарми, зираворларнинг қанча хили бор?» каби қатор саволларни беришган.

Қуйида шу тўғрида маълумот бериш учун пазанда Карим МАҲМУДОВ мақоласини эълон қиламиз.

Ҳар қандай таомнинг иккита асосий хусусияти бўлади: лаззатлилиги ва тўқтутарлиги. Таом калорияли, тўқтутар бўлса-ю, бироқ унда маза-матра бўлмаса, ҳеч ким емайди, борди-ю еса ҳам бундай таом аъзоларда яхши ҳазм бўлмайди. Бинобарин, овқатга лаззат, ажиб таъм, хушбўй ҳид ва чиройли кўриниш ато қиладиган нарса зираворлардир.

Зираворларнинг тури жуда кўп бўлиб, булар орасида ўсимлик зираворлар асосий ўринни эгаллайди. Яна минерал зиравор (туз), кимёвий зиравор (сирка), ҳайвонот зиравори (мушк анбар) кабилар ҳам бор. Бироқ бу ўринда биз ўзбек пазандалигида кўпроқ қўлланиладиган ўсимлик зираворлар тўғрисида, зира, зирк, қизилқўзоқ қалампир, лавр япроғи ва мурч кабиларгагина тўхталамиз, холос.

Таом тайёрлашда зираворлар ёрдамчи масаллиқ ҳисобланади, аммо асосий масаллиқни сақлашда, пиширишда ва хушхўр қилишда буларсиз иш битмайди. Шу билан бирга зираворлар таомларни турли фойдали неъматлар (витаминлар, минерал моддалар, микроэлементлар) билан бойитади, иштаҳани очади, хазмлашни яхшилайди, таом танаввул қилган кишига ўз ҳиди ва лаззати билан чинакам хузур бахш этади. Шу топда академик И. П. Павловнинг: **«Фойдали ва нормал овқат деб иштаҳа билан чинакам ҳузур қилиб ейиладиган овқатга айтилади»**, — деган гапи эсимга тушиб кетди. Бу сўзлар билан олим зираворнинг аҳамиятини назарда тутган бўлса керак.

Ҳид таратувчи зираворларнинг таркибида ифори мой деган хушбўй модда бўлиб, у таомни ейишлик қилади. Ифори мойнинг аъзоларимизга таъсири натижасида сўлак ва меъда ширалари яхши ажраб туради. Маълумки, ушбу шираларни ҳосил қилувчи безлар ёмон ишласа, киши овқат еёолмайди, еса ҳам турли дардларга чалинади. Баъзи ошқозон-ичак хасталикларининг келиб чиқиш сабабларидан бири — иштаҳасиз, мажбур қилиб ейилган таомнинг хазмланмай узоқ вақт туриб қолиши натижаси эканлиги бизга маълум.

Зираворларнинг фойдаси яна шундаки, бу масаллиқлар таркибида «фитонцид» деб аталувчи модда бор. Ушбу модда касал тарқатувчи жамийки микробларнинг қиронини келтиради. Қиш, баҳор фаслларида сабзавот, ошкўк ва мева камчил бўлганлиги учун, таомга зиравор ишлатиш айни муддаодир, айниқса, грипп тарқалган кезларда таомдаги зиравор ҳам ўз хизматини кўрсатади.

ЗИРА. Ўзбек ошпазлигидаги энг асосий зиравор бўлиб, 200 хилдан ортиқ таомда ишлатилади. Зира ўзи соябонгулдошлар оиласига мансуб бўлиб, тоғларда ўсувчи ёввойи ўсимликнинг уруғидир. Бу уруғ икки паллали, чўзиқ, майда-майда, қорамтир-жигарранг ёки қўнғир тусда, сирти йўллик қобирғали, худди сабзи уруғига ўхшаб кетади. Зиранинг кимёвий таркиби тўла ўрганилган эмас, ҳар ҳолда ҳидининг хушбўйлиги ифори мой кўплигидан дарак бўлса, бироз ачимтиллиги фитонцид борлигини билдиради. Зирасиз қази, хасп, кабоб, палов, манти, чучвара, қовурма ва бошқа таомларни тайёрлаб бўлмайди, тайёрланса ҳам бекоида бўлади. Зирани туйиб ишлатганда таом ғоят нафис ҳидли бўлади.

ЗИРК. Тоғларда ўсадиган ёввойи бута ўсимлигининг меваси бўлиб, рэнги тўқ сапсар, қовжираб қуригани эса қорамтир тусда. Сариқ гуллайди, мевасининг катта-кичиклиги чигитдай, мазаси ғоят нордон. Бу зиравор турли органик кислоталарга ва витаминларга, айниқса «С» белгили витаминга ғоятда бойдир.

Зирк Хисор тизма тоғлари, Арслонбоп, Сурхондарё тоғларидан териб олинади. Зиркни суюқ ошларга, қуюқ таомларга ишлатилади. Паловга солингани лаззатни рўёбга чиқаришда яхши натижа беради. Янги териб олинган зиркнинг қайнатмаси дори ҳисобланиб ,халқ табобатида гипертонияни даволашда қўлланилган.

ҚИЗИЛ ҚЎЗОҚ ҚАЛАМПИР. Ушбу зиравор итузумгулдошлар оиласига мансуб маданийлаштирилган кўкат ўсимлигининг мевасидир. Буни ҳовлиларда, боғларда, томорқаларда, колхоз-совхоз далаларида ўстирилади. Мевасининг ранги қизил ва яшил тусда бўлиб, тузилиши ҳар хил шаклда бўлади. Мазаси оғзингизни ловуллатар даражада аччиқ, ҳиди эса хушбўй, иштаҳабахш. Ошпазлигимизда салат, суюқ ош, яхна таомлардан тортиб, қуюқ овқатларгача у кенг қўлланиладиган зиравордир. Ёзда ва қишда янги узилган қизил ва яшил меваси, қишда ва баҳорда қоқиси ва туйилгани ҳамда элакаси ишлатилади. Қалампирнинг муҳим зиравор эканлиги таркибидаги ифори мой, фитонцид ҳамда витаминларга бой эканлиги ва капсаицин деган алколоид мавжудлиги билан ифодаланади. «С» белгили витаминга бойлиги жиҳатидан қалампир наъматак ва лимондан ҳам афзалдир.

Соғлом организмга қалампир ейиш зарарли эмас, аммо ошқозон, ичак, ўпка, юрак хасталигида ҳамда ҳомиладор, эмизикли аёллар истеъмол қилмасликлари маслаҳат.

ЛАВР ЯПРОҒИ. Тропик ва субтропик мамлакатларда ўсувчи дафна дарахтининг барги бўлиб, ўзбек пазандалигида бу зиравор фақат суюқ ош ва шўрваларга солинади. Гўшт ҳидланган бўлса, таомни лавр япроғи солиб тузатилади.

МУРЧ. Тропик мамлакатларда ўсувчи лиана (танаси қаттиқ чирмовиқ)нинг меваси. Ошпазликда ҳам донадори, ҳам туйиб элаки қилингани ишлатилади. Яна оқ мурч ҳам бор — буниси пишганда терилган мевалари бўлиб, ранги очроқ ва аччиқлиги камроқ бўлади. Таркибида фитонцид, ифорли мой, витаминлар ҳамда алколоидлар бор. Шу сабабли мурч ҳам зиравор, ҳам доривор ҳисобланади.

Мурчнинг фойдалилигини одамлар жуда қадимдан билишади

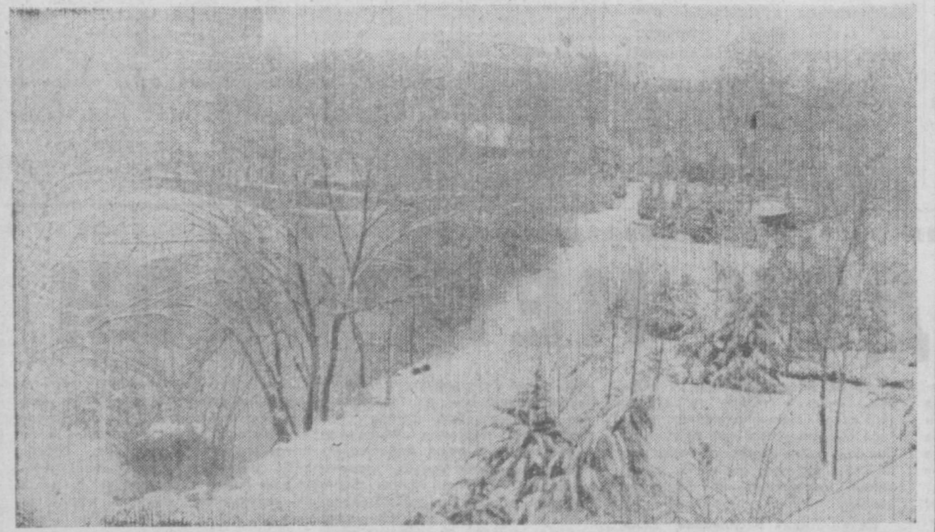

Тошкентда қиш.

В. Кажихин фотоси.

Ҳар тўғрида

АСАЛ ДАРАХТИ

Қуйи Калифорния ярим оролининг шарқий қисмида «бужум» деб аталувчи ғалати дарахт учрайди. Дарахт асоси диаметрда қарийб бир метр келади. Пояси эса қуруқ бўлиб, унда ҳеч қандай шох-шабба ўсмайди, узунлиги 20 метрдан ошади. Шу поянинг ичи бўш бўлиб, асаларилар учун уя хизматини ўтайди. Маҳаллий аҳоли ана шундай дарахт поясига йиғилган асални олиб, уни сотиш билан кун кўрадилар. Баъзан битта дарахт поясидан юз килограммга етказиб асал йиғиб олинади.

ШАҲАР НОМЛАРИНИНГ СИРИ

Кўпчилик шаҳарларнинг номи, албатта, бирор ўзига хос маънони англатади. Масалан, бир вақтлар Европадаги ўнлаб шаҳарларга юнонча сўзлардан олиниб ном қўйилган. Айтайлик, Севастополь юнонча «Муносиб шаҳар» деган маънони билдиради. Одесса шаҳри ҳам ўз номини бир вақтлар мавжуд бўлган Одисос, яъни юнонлар қишлоғидан олган.

Худди шунга ўхшаш баъзи шаҳарларига шу жойда мавжуд бўлган табиат ҳодисаларига мослаб ном қўйилган. Масалан, Тбилиси — «қайноқ булоқ», Милан (Италия) — «водий ўртаси» демакдир.

Самарқанд областидаги Фориш, Бағдод вилоятлари эса ўз номини Париж ва Бағдод шаҳарлари номидан олгандир. Ривоятларга кўра, Амур Темур Самарқанд остидаги бу жойларга ном қўйишда юқоридаги машҳур шаҳарлар менинг пойтахтим қаршисида бир қишлоқ бўлсин, деган экан.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.50 — Кўрсатувлар программаси. 9.55 — «Потемкин» броненосеци» (бадиий фильм).

11.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.50 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 16.55 — «Звездочка» кинокўрсатув. 17.25 — «Ахборот» информацион программаси.

Ўзбек тилида: 17.40 — «До-ре-ми-фа-соль». Болалар учун музикали кўрсатув. 18.10 — «Қизлар, коньки ва айиқлар». Цирк томошалари. 19.05 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим».

19.55 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.05 — «Эстрада шинавандалари, сизлар учун!» Одил Камолхўжаев. 21.50 — «Ахборот» информацион программаси. 21.10 — «Ўзбекистон индустрияси юксалишда» Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари АНИСИМКИНнинг суҳбати. 21.30 — «Доира рақсга чорлайди» (фильм-концерт).

22.15 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.00 дан — Ўқув программаси.

16.50 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.55 — «Ленард Лайцен», «Шаҳар портрети» (кинофильмлар, ўзбек тилида).

20.25 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

22.15 — «Кинофильм (ўзбек тилида).

22.45 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 дан — Душанба кўрсатади.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 22/I да Аида, 23/I да Севги тумори.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/Iда Олтин девор, 23/Iда Афсона яратган қиз (кундузи), Шоҳ Эдип (кечқурун), 25/I да Парвона.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/I да Уғил уйлантириш, 23/I да Ҳалима, 24/I да Жон қизлар.

Кино

Россия империясининг салтанати, ёки яна қўлга тушмас қасоскорлар ҳақида — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Жаноб 420 (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Денгиз аланга ичра — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Одиссейнинг саргузаштлари — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Фанфан-Тульпан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Серафино — «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

27, 28, 30 январда

СССР ХАЛҚ АРТИСТИ НАБИ РАҲИМОВНИНГ

60 йиллик юбилейи олдидан

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

УЙҒУН

ПАРВОЗ

2 пардали драма

Саҳнага қўювчи — Ўзбекистон ССР халқ артисти А. О. ГИНЗБУРГ.

Режиссёр — Ҳ. ҚЎЧҚОРОВ.

Рассом — Г. БРИМ.

БОШ РОЛЛАРДА:

СССР халқ артистлари — НАБИ РАҲИМОВ, Сора ЭШОНТЎРАЕВА, Олим ХЎЖАЕВ;

Ўзбекистон ССР халқ артистлари — Ш. ҚАЮМОВ, С. КАРИМОВА, Э. МАЛИКБОЕВА, З. МУҲАММАДЖОНОВ, С. ТАБИБУЛЛАЕВ, А. ТУРДИЕВ, Ж. ТОЖИЕВ, З. САДРИЕВА, Т. СУЛТОНОВА, Х.НАРИМОНОВ, Қ. ХЎЖАЕВ, Х. ХЎЖАЕВА, О. ҲАСАНОВ ва бошқалар қатнашадилар.

Спектакль кеч соат 7 ярмида бошланади.

Касса кундуз соат 10 дан очиқ.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ТОШКЕНТ «ПРОМВЕНТИЛЯЦИЯ» МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

Вентиляция шохобчалари монтажи бўйича вентиляция слесарлари тайёрловчи курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 3 ой. 8 синф маълумоти бўлганлар қабул қилинади.

Ўқиш даврида 55 сўм стипендия тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-44, Питомная кўчаси, 5-уй.

1 ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

ишдан ажралган ва ажралмаган ҳолда троллейбус ҳайдовчилари тайёрлаш курсига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 4 ва 6 ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Т. Шевченко кўчаси, 28-уй.

ТОШКЕНТ «ПРОМВЕНТИЛЯЦИЯ» МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

(Питомная кўчаси, 5-уй)

монтаж ва тунука тайёрлаш бўйича вентиляция слесарлари, электр пайвандчилар, шоферлар

КЕРАК

Киров райпишчеторги коллективи торгнинг ходими Тешабой СУЛТОНОВнинг вафот этганлигини маълум қилади ва марҳумнинг оиласига чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697. Р. 03155. Б—1671.